

Mijnheer de voorzitter,

Vriend en oppositie zijn het al eens: dit is een begroting zonder grote vergezichten, zonder blitse ambities en zonder poespas. Dit college doet wat het te doen stond: zorgen voor een kloppende begroting met voldoende reserve voor de volgende jaren.

Ik word wel eens ongerust van allerlei lieden die als het ware een crisis over zich uitroepen door er op te anticiperen.

Het doet mij denken aan het gedicht: "de tuinman en de dood". Een tuinman ziet de dood de tuin inkomen en vlucht er voor weg naar Ispahan. Het gedicht eindigt dan met een vraag van de baas van de tuinman aan de dood:

"Waarom," zo vraag ik, want hij wacht en zwijgt,

"hebt gij vanmorgen vroeg mijn knecht bedreigd?"

Glimlachend antwoordt hij : "Geen dreiging was 't,

waarvoor uw tuinman vlood. Ik was verrast,

toen 'k 's morgens hier nog stil aan het werk zag staan, ·die 'k 's avonds moest halen in Ispahan."¹

Je kunt dus ook je ondergang tegemoet vluchten. Zelfs nu, na het aantreden van het nieuwe kabinet is nog niet echt duidelijk wat er op ons af komt. De economische ontwikkelingen zijn ongewis. De raad heeft zijn kerntakendiscussie niet afgerond. Een zekere rust is geboden in de wetenschap dat we volgend jaar echt aan de bak moeten, maar dan met kennis van zaken en grondig.

Er is dit college en de coalitie verweten dat we niet ambitieus genoeg zijn en keuzes uit de weg gaan. Dat is – wanneer je het vergelijkt met de mega-projecten van de afgelopen jaren - natuurlijk een beetje waar. Leiderdorp is de laatste tien jaar flink op de schop gegaan. Daar waren externe oorzaken voor. Ik denk aan de A4, maar we hebben ook zelf veel bijgedragen aan de veranderingen in dit dorp. Voor alle duidelijkheid voorzitter: wij dragen daar medeverantwoordelijkheid voor. Voor een aantal zaken waren we ooit de initiatiefnemers. Het is goed geweest dat Leiderdorp vernieuwd is. Maar genoeg is genoeg.

Het dorp is in de afgelopen jaren te zeer versteend. Mensen hebben groen zien verdwijnen uit hun omgeving. De kosten werden slecht beheerst. De kloof tussen bestuur en burger is te groot geworden.

Als je dat weet is het goed om eerst eens de lopende projecten af te maken en te herstellen wat hersteld moet worden. Vooral de relatie met de Leiderdorpse burger.

Hier is het college en zijn de coalitiepartijen ambitieus. De afgelopen gemeenteraadsverkiezingen zijn wat ons betreft een opdracht van de kiezer voor het beleid dat wij nastreven en een waarschuwing voor hen die de signalen uit de bevolking niet begrepen.

Meer met en voor burgers doen. De coalitiepartijen en de andere fracties nemen daarin zelf initiatieven maar verwachten ook concrete voorstellen van het college. Graag een reactie van het college daarop. Het coalitieakkoord spreekt niet voor niets van "bouwen

¹ P.N. van Eyck

aan vertrouwen". Wat D66 betreft, voorzitter, hoort bij die voorstellen ook een duidelijke communicatiestrategie.

Mondige burgers moet je serieus nemen. Maar helaas ontmoeten we ook burgers die alleen maar "tegen" zijn en die elk constructief geluid als het ware met de vingers in de oren wegpraten. Met deze burgers blijven spreken over oplossingen is je dure plicht maar het helpt niet. D66 hoopt, met burgers, tot constructieve oplossingen te komen. En dus zal de gemeente in goede, zorgvuldige procedures proactief, duidelijk en transparant moeten zijn over wat zij wanneer gaat doen en waarom. Je moet daarbij ook nadenken over hoe je dat communiceert. Vandaar die communicatiestrategie.

En zo'n communicatiestrategie is meer dan twee pagina's in een lokaal weekblad. Die mogen, nu we een goede website hebben, best ingekrompen worden tot wat essentiële zaken. E-mailnieuwsbrieven, een toegankelijke site, deelname aan sociale netwerken vormen goede alternatieven en zijn vaak duidelijker, goedkoper en sneller dan de zoveelste bewonersbrief. Voorbeelden: de recente asbestinspectie in de huidige Kastanjelaanschool leidde tot wilde speculaties. Hoe makkelijk was een kort e-mailtje vooraf geweest, of, toen het toch al te laat was, via het zelfde circuit de feiten. Op Linked In bestaat een netwerk Leiderdorp. Daar werd geschreven over de leerlingenprognoses. Een van de onderwijskrachten in Leiderdorp relativeerde de wel heel wilde opinie van iemand die geen brede school in het oude dorp wil. Waarom komt daar geen reactie van de gemeente op, uitleggend wat de prognoses behelzen en waarvoor ze bedoeld zijn. Kortom gemeente: communiceer proactief en doe dat met de middelen die er nu zijn! Mensen die dat willen mogen meepraten, maar doelstelling moet wel zijn om iets te bereiken.

Terug naar de begroting. Wat opvalt, is dat de doelstellingen in de begroting op bepaalde deelterreinen nog steeds vaag zijn, terwijl andere onderdelen doorwrocht en concreet zijn. We hebben raadsbreed een werkgroep de opdracht gegeven met betere voorstellen te komen. Als D66 leggen we de lat hoog. Dus wat ons betreft bij een programma als "maatschappelijke ondersteuning" niet weer uitdrukkingen als "onderzoeken, speciale aandacht, de gemeente bekijkt en behouden van", maar doelen en activiteiten die in tijd en inhoud toetsbaar zijn. In het coalitieakkoord spreken we van prestatieafspraken, minder sturen op throughput en meer op output. Kan het college ons toezeggen dat wij dat volgend jaar in de hele begroting, zullen aantreffen? Dat het wel kan, zien we bijvoorbeeld in de programma 's water, reinigen, bestuur en dienstverlening.

College en coalitie zijn hard bezig de loopgraven te slechten als het gaat om de Brede School Oude Dorp en de Brede School West. Voor D66 is een brede school niet op de eerste plaats een bouwproject, maar een andere vorm van onderwijs. Het gaat om de ontwikkeling van kinderen die je afstemt op hun dagindeling en hun behoeften (en die van hun ouders). Daarbij beperken we ons niet tot de traditionele lesuren. Je probeert de strikte scheiding tussen buiten en binnen de school te doorbreken. Dat vergt een andere manier van samenwerken tussen de school en de buitenschoolse opvang, de sport, muziek of hobbyclub. Dat is niet van vandaag op morgen gerealiseerd en vergt overleg en afstemming met ouders en buurt. Dat is een proces dat tijd kost. Deze samenwerking mag en moet over de denominatiegrenzen heen.

Voor de realisering van echte brede scholen wordt het uiterste gevraagd van gemeente, instellingen en burgers.

D66 maakt zich daarom zorgen over het gebrek aan onderwijsvisie van deze gemeente. Als we van anderen vragen om samen te werken mag verwacht worden dat de gemeente duidelijk voor ogen heeft waar ze heen wil. Op dit ogenblik is bijvoorbeeld niet duidelijk of, waarvoor en in welke samenhang, de geldstromen in het kader van de lokale educatieve agenda gebruikt worden. We hebben in het coalitieakkoord afgesproken heel

snel met een visie te komen en D66 wil graag van het college horen hoe het zich voorstelt het proces aan te pakken en wanneer we een eerste notitie over de lokale educatieve agenda tegemoet mogen zien.

Een vergelijkbaar probleem zien wij in de sport. De tennisvereniging vraagt om een zeer substantiële bijdrage. Andere verenigingen kregen die in het verleden ook. Maar er zijn aanzienlijke verschillen: terwijl de voorzitter van de schaatsvereniging uitlegt hoe zijn club zelf het groenonderhoud doet, horen we bij een andere vereniging de gemeentelijke maaimachine. Sommige clubs zijn noodgedwongen met handen en voeten gebonden aan de gemeente en andere hebben reclame- en horeca-inkomsten. De ongeorganiseerde sport wordt vrijwel genegeerd. Het is ondoorzichtig wat de gemeente investeert in welke sporter en waarom. Sport is belangrijk, maar we weten dat we daarop zullen moeten bezuinigen. Een inzicht in de geldstromen en een eerlijke verdeling is dan belangrijk. Wil het college ons toezeggen uit te zoeken wat de verschillende sporten, per sporter aan directe en verscholen subsidie ontvangen?

Een ander onderwerp: de Ringweg Oost. Wij maken ons zorgen over de gesprekken over de Ringweg Oost. Leiden heeft het zichzelf en de regio heel lastig gemaakt en moet daar naar onze mening eerst zelf verantwoordelijkheid voor nemen. Dat is de afgelopen periode financieel noch infrastructureel gebeurd. Leiderdorp heeft zelf een paar stevige verkeersproblemen en daar komen belangrijke ontwikkelingen bij: het gereedkomen van de A4 en de bouw van een IKEA zijn slechts twee voorbeelden. D66 staat zacht gezegd niet te springen om Leiden te helpen bij een door deze stad zelf gecreëerd probleem. Ik weet dat lokale ondernemers heel blij zouden zijn met dit extra asphalt, maar ik zou hen eens willen uitnodigen met ons de afweging te maken welke andere Leiderdorpse knelpunten voorrang behoeven. Het coalitieakkoord is op het punt van de Ringweg glashelder: eerst moet een aantal urgente zaken worden onderzocht en opgelost voordat je überhaupt aan besluitvorming toekomt. D66 hecht zeer aan deze coalitieafspraken.

Ondanks deze perikelen is D66 van mening dat Leiderdorp gebaat is bij regionale samenwerking en daarin een drijvende kracht moet willen zijn. Daar zijn we al goed in. Een voorbeeld waar het beter kan is de sport. Het is goed om ook hier regionale afwegingen te maken. Is deze sport misschien samen met Oegstgeest, Zoeterwoude of Leiden te organiseren? Kunnen we samen sportcentra exploiteren?

Ik sluit af met het Perzische verhaal over de "Drie prinsen van Serendip"². Op hun rondreizen kwamen die per toeval en door schrandereheid allerhande zaken op het spoor zonder dat ze ernaar zochten. Ons woord 'serendipiteit'³ komt er vandaan, dat betekent 'de gave om door puur toeval heerlijke ontdekkingen te kunnen doen' waarmee vaak de vooruitgang in de wetenschap werd verklaard. Ik wens ons met deze begroting een dergelijke vooruitgang toe.

² Vertaald en gemoderniseerd door: Eric de Rooij "De drie prinsen van Serendip" Amsterdam - Hasselt, 2004 ISBN 90 448 0180 5

³ Horatius Walpole brief 28 januari 1754.